

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет/інститут **Коломийський навчально-науковий інститут**

Кафедра педагогіки і психології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

В21. Педагогічний менеджмент

Освітня програма бакалавр

Спеціальність 013 «Початкова освіта»

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 3 від “26” вересня 2019 р.

м. Коломия - 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	В21. Педагогічний менеджмент
Викладач (-і)	Поясик Оксана Іванівна
Контактний телефон викладача	0663630982
Е-mail викладача	oksana.poiasyk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Вибіркова
Обсяг дисципліни	90
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?mod=course&action=ReviewOneCourse&id_cat=96&id_cou=928
Консультації	вівторок
2. Анотація до курсу	
<p>Навчальний курс «Педагогічний менеджмент» входить до загальної системи психолого-педагогічної підготовки майбутніх учителів у вищих закладах освіти. Він є джерелом здобуття знань для опанування студентами основними поняттями, змістом і принципами побудови системи освіти, основними документами про функціонування і розвиток закладів освіти, методикою методичної роботи і наукової організації праці в умовах загальноосвітньої школи;</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета курсу: ознайомлення студентів з організацією, змістом, принципами та методами управління системою національної освіти.</p> <p>Завдання курсу:</p> <p>ознайомити майбутніх учителів початкових класів із системою загальних принципів побудови освіти в Україні й основними вихідними положеннями і структурою її управління, проблемами і шляхами удосконалення внутрішкільного керівництва роботою загальноосвітньої школи;</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>У процесі вивчення дисципліни студенти повинні оволодіти такими компетентностями:</p> <p>Загальними компетентностями:</p> <p>КЗ-2. Інформаційно-аналітична. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу, систематизації й узагальнення інформації, зокрема професійно-педагогічної, з різних джерел та формулювання логічних висновків.</p> <p>КЗ-9. Адаптивна. Здатність до адаптації в професійно-педагогічному середовищі та дії в нових ситуаціях, зокрема тих, що передбачають навчання, розвиток і виховання молодших школярів, спілкування з їхніми батьками, комунікації з адміністрацією школи й колегами.</p> <p>СК – 3.3. Організаційна. Здатність до організації навчально-виховного процесу в початковій школі, систематичного підвищення професійно-педагогічної кваліфікації.</p> <p>СК – 4.1. Нормативна. Здатність учителя користуватися нормативними документами та реалізовувати на практиці цілі і завдання навчання предмету/освітньої галузі в початковій школі.</p> <p>Програмні результати навчання</p> <p>РН2 Здатність визначати мету, завдання, зміст, методи, організаційні форми й засоби початкової освіти, суть процесів виховання, навчання й розвитку учнів початкової школи (педагогічна компетентність + ПКК); структуру календарно-тематичного планування, особливості ведення журналу обліку успішності учнів. Знати специфіку виховної роботи на уроках й у позаурочній діяльності.</p> <p>РН5 Здатність визначати сутність методичних систем навчання учнів початкової школи освітніх галузей/змістових ліній, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти.</p> <p>РН8 Уміння проектувати процес навчання з предмету у вигляді календарно-</p>	

<p>тематичного планування для певного класу, теми.</p> <p>РН13 Здатність до здійснення комунікації, зорієнтованої мовленнєве спілкування у процесі вирішення професійно-педагогічних задач.</p> <p>РН14 Здатність прогнозувати, проектувати та коригувати педагогічну комунікацію з іншими суб'єктами освітньо-виховного процесу початкової школи на засадах етики професійного спілкування, застосовуючи правила мовленнєвого етикету.</p>					
5. Організація навчання курсу					
Обсяг курсу					
Вид заняття			Загальна кількість годин		
Лекції			12/4		
семінарські заняття / практичні / лабораторні			18/6		
самостійна робота			60/90		
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий		
8	013 Початкова освіта	4	Вибірковий		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Педагогічний менеджмент як сучасна теорія управління освітою	Лекція/практичне	Педагогічний менеджмент як сучасна теорія управління освітою URL: https://pidruchniki.com/10981205/pedagogika/pedagogichniy_menedzhment_suchasna_teoriya_upravlinnya_osvitoiu	Питання для самоконтролю 1. Дайте визначення основних понять теорії педагогічного менеджменту. 2. Методологічні підходи зіставлення понять «педагогічний менеджмент» і «управління». 3. Що таке педагогічний менеджмент? 8	Тести, контрольна робота, робота на парах, реферат, контрольний підсумковий (екзамен) тест, оцінку відповідей та роботи на практичних заняттях. Сумарна оцінка виставляється за 100-бальною шкалою.	VIII семестр, екзамен
Тема 2. Система освіти і виховання в Україні: функції, принципи.	Лекція/практичне	Закон України «Про освіту»/закони/про освіту	Опрацювати конспект лекції та відповідні джерела 7		VIII семестр, екзамен
Тема 3. Структура організації управління освітою.	Лекція/практичне	.Наукова організація працівників педагогічних навчальних закладів : навчальний посібник. Умань : ПП Жовтий О. О., 2013. 163 с. Положення про загальноосвітній навчальний заклад/Інформаційний збірник МО України. 2001. №	Опрацювати конспект лекції та відповідні джерела 8		VIII семестр, екзамен

Тема 4. Система державного контролю	Практичне	<p>6.</p> <p>Інспектування загальноосвітнього закладу. URL: http://ebk.net.ua/Book/synopsis/pedagogika/part4/030.htm</p> <p>Ліцензування та атестація загальноосвітніх навчальних закладів. URL: http://studentam.net.ua/content/view/4438/85/</p> <p>Онишків З.М. Основи школознавства: Навчальний посібник для студентів педагогічних вузів. 3-є видання, доповнене і перероблене. Тернопіль: навчальна книга–Богдан, 2003. 176 с.</p>	Опрацювати конспект лекції та відповідні джерела 7		VIII семестр, екзамен
Тема 5. Менеджмент організації науково-методичної роботи в навчальному закладі	Лекція/практичне	<p>Жерноськ І.П. Науково-методична робота в навчальних закладах системи загальної середньої освіти. К., 2000. 122 с.</p> <p>Положення про районний (міський) методичний кабінет (центр). URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1239-08.</p> <p>Тягур Р.С. Менеджмент в освіті. Івано-Франківськ, 2011. 437 с.</p> <p>Фіцула М.М. Педагогіка, Тернопіль, 2013. 263 с.</p>	<p>Розкрийте зміст ключових понять теми в педагогічному словнику: «методична робота», «форми методичної роботи в школі», «методична рада», «методичні об'єднання (комісії)», «атестація», «взаємодідування уроків», «єдиний методичний день», «методичні семінари-практикуми», «школа передового досвіду», «школа молодого вчителя», «проблемні групи», «конференції», «творчі звіти».</p> <p>2. Виписати із Закону України «Про загальну середню освіту», Національної доктрини розвитку освіти України у XXI столітті завдання підвищення кваліфікації педагогічних працівників.</p> <p>3. Покажіть на прикладах сутність індивідуальної методичної роботи вчителя початкової школи.</p> <p>4. Проаналізуйте та</p>		VIII семестр, екзамен

			<p>зобразить графічно можливі зв'язки між різними формами методичної роботи в школі.</p> <p>5. Проаналізуйте специфіку процесу реалізації колективної та індивідуальної форм методичної роботи у школі.</p> <p>6. Наведіть критерії різних кваліфікаційних категорій педагогів і керівників шкіл.</p> <p>8</p>		
Тема 6. Планування і облік роботи в школі	Лекція/практичне	<p>Типове положення про атестацію педагогічних працівників з змінами і Типове положення м. Київ відповідно до наказу МОН України №1473 від 20.12.11 року “Про затвердження Змін до положення про атестацію педагогічних працівників в” <u>URL:</u> http://kominternovskiy-ruo.edu.kh.ua/mc/atestaciya/polozhennya_pro_atestaciyu_pedagogichnih_pracivnikiv/.</p>	<p>Самостійна робота</p> <p>1. Досвід, технологія планування навчально-виховної роботи в школі.</p> <p>2. Основні недоліки традиційного перспективного планування.</p> <p>3. Демократизація процесу планування.</p> <p>4. Видатні педагоги минулого про значення планування при організації навчально-виховного процесу у загальноосвітніх навчальних закладах.</p> <p>5. Розподіл обов'язків між шкільними адміністраторами.</p> <p>7</p>		VIII семестр, екзамен
Тема 7. Система внутрішкільного контролю в загальноосвітніх навчальних закладах	Лекція/практичне	<p>Внутрішкільний контроль</p> <p>URL: http://pidruchniki.com/14560524/pedagogika/vnutrishkilniy_kontrol</p> <p>Онишків З.М. Основи школознавства : навч. посіб. [для студ. пед. вузів]. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2007. 176 с.</p>	<p>Опрацювати конспект лекції та відповідні джерела</p> <p>8</p>		VIII семестр, екзамен

<p>Тема 8. Передовий педагогічний досвід</p>	<p>Практичне</p>	<p>Онишків З.М. Основи школознавства : навч. посіб. [для студ. пед. вузів]. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2007. 176 с. Сиротенко Г.О. Інноваційна діяльність педагога: від теорії до успіху. <i>Інформаційно-методичний збірник</i> / Упорядник Г.О. Сиротенко. Полтава: ПОІППО, 2006. 124 с. Фіцула М.М. Педагогіка : навч. посіб. 3-тє вид., стереотип. Тернопіль: Навчальна книга, 2013. 263 с. Передовий педагогічний досвід і впровадження досягнень педагогічної науки. URL: http://pidruchniki.com/16750212/pedagogika/peredoviy_pedagogichniy_dosvid_vprovadzhennya_dosyagnen_pedagogichnoyi_nauki</p>	<p>Питання для самоконтролю</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Як виявляється передовий педагогічний досвід? 2. За допомогою яких методів вивчається і узагальнюється педагогічний досвід? 3. Охарактеризуйте ознаки передового педагогічного досвіду: актуальність, оригінальність і новизна, ефективність, стабільність і повторюваність, перспективність і можливість відтворення. 4. Які є види передового педагогічного досвіду? 5. Які виділяють етапи вивчення передового педагогічного досвіду? 6. Які Ви знаєте форми і методи втілення передового педагогічного досвіду? 7. Охарактеризуйте систему вимог до вивчення передового педагогічного досвіду. <p style="text-align: center;">7</p>		<p>VIII семестр, екзамен</p>
--	------------------	---	--	--	------------------------------

6. Система оцінювання курсу

<p>Загальна система оцінювання курсу</p>	Шкала оцінювання: національна та ECTS		
	<p>Сума балів за всі види навчальної діяльності</p>	<p>Оцінка ECTS</p>	<p>Оцінка за національною шкалою</p>
			<p>для екзамену, курсового проекту (роботи), практики</p>
	<p>90 – 100</p>	<p>A</p>	<p>відмінно</p> <p>добре</p>
<p>80 – 89</p>	<p>B</p>		
<p>70 – 79</p>	<p>C</p>		

	60 – 69	D	задовільно	
	50 – 59	E		
	26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
	0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язкови м повторним вивченням дисципліни
	<p>Фактична кількість балів, отримана студентом за результатами поточного контролю та підсумками, переводиться в державну оцінку за такими критеріями: А – оцінка «відмінно» (90-100 балів) виставляється за глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах, вміння аналізувати явища, які вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку, чітко, лаконічно, логічно послідовно відповідати на поставлені питання, вміння застосовувати теоретичні положення при розв'язуванні практичних задач; В – оцінка «добре» (80-89 балів) виставляється за міцні знання навчального матеріалу, включаючи розрахунки, аргументовані відповіді на поставлені питання; С – оцінка «добре» (70-79 балів) виставляється за міцні знання навчального матеріалу, включаючи розрахунки, аргументовані відповіді на поставлені питання, які, однак, містять певні (несуттєві) неточності; D – оцінка «задовільно» (60-69 балів) виставляється за посередні знання навчального матеріалу, мало аргументовані відповіді; E – оцінка «задовільно» (50-59 балів) виставляється за слабкі знання навчального матеріалу, неточні або мало аргументовані відповіді, з порушенням послідовності його викладання; FX – оцінка «незадовільно» з можливістю повторного складання екзамену (26-49 балів) виставляється за незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання; F – оцінка «незадовільно» з обов'язковим повторним вивченням модуля (навчальної дисципліни) (0-25 балів) виставляється за незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, незнання основних фундаментальних положень.</p>			
Вимоги до письмової роботи	<p>При виконанні певного письмового завдання з дисципліни необхідно враховувати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - повноту і правильність відповіді; - здатність узагальнювати отримані знання; - здатність застосовувати правила, методи, принципи, закони у конкретних ситуаціях; - уміння аналізувати і оцінювати факти, події, інтерпретувати схеми, графіки, діаграми; - уміння викладати матеріал чітко, логічно, послідовно. 			
Семінарські заняття	<p>Накожному семінарському заняттю викладач оцінює підготовлені студентами реферати, їх виступи, активність в дискусії, вміння формулювати та відстоювати свою позицію тощо. Підсумкові оцінки за кожне семінарське заняття вносяться до журналу занять</p>			

	навчальної групи. Одержані студентом оцінки за окремі семінарські заняття враховуються при визначенні підсумкової оцінки (рейтингу) з даної навчальної дисципліни. Застосовуються такі форми контролю: тести, контрольна робота, робота на парах (усне опитування), реферат/есе, презентації. Оцінювання навчальних досягнень студента з усіх видів навчальної роботи здійснюється за стобальною шкалою і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент вважається допущеним до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену, заліку), якщо він виконав 50% видів роботи, передбачені в навчальній програмі.

7. Політика курсу

Політика курсу базується на гуманістичній освітній парадигмі, суть якої полягає у повазі до особистості студента, у праві й можливості майбутнього фахівця самостійно обирати способи засвоєння навчального матеріалу, використовувати нові методи, прийоми і засоби педагогічної діяльності; на навчання у співробітництві, тобто спільній із викладачем діяльності; на плюралізмі як важливій основі розвитку інтелектуальних здібностей студентів, розвитку їхнього критичного мислення. Будь-які форми порушення академічної доброчесності не толеруються

8. Рекомендована література

Базова

1. Бегей В.М. Управління загальноосвітньою школою на демократичних засадах. Львів: ЛДУ, 1995.
2. Мойсеюк Н.Є. Педагогіка. Навчальний посібник, 5-е видання, доповнене і перероблене. К., 2007. 656 с.
3. Островерхова Н.М. Стиль управління сучасним навчально-виховним закладом. *Рідна школа*. 1996. №10.
4. Онишків З.М. Основи школознавства: Навчальний посібник для студентів педагогічних вузів. 3-є видання, доповнене і перероблене. Тернопіль: навчальна книга – Богдан, 2003. 176 с.
5. Педагогіка: Навчальний посібник / В.М. Галузьяк, М.І. Сметанський, В.І. Шахов. 3-є вид., випр. і доп. Вінниця: ДП «Державна картографічна фабрика», 2006. 400 с.
6. Управління навчальним закладом: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / С.Г. Немченко, О.Б. Голік, О.А. Кривильова, О.В. Лебідь. Донецьк: ЛАНДОН-ХХІ, 2012. – 526 с.
7. Сухомлинський В.О. Розмова з молодим директором школи. *Вибрані твори: в 5 т.* Т. 4. Київ: Рад. шк., 1977.
8. Фіцула М.М. Педагогіка : навч. посіб. 3-тє вид., стереотип. К. : Академвидав, 2009. 560 с.
9. Школознавство: навчально-методичний посібник / Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка; уклад. Н.В. Бахмат Кам'янець-Подільський: Видавець ПП Зволейко Д.Г., 2014. 136 с.

Додаткова література:

1. Закон України «Про освіту» // Освіта. 1996. 25 квітня.
2. Закон України «Про загальну і середню освіту» (2000р.)
3. Інструкція про організацію та діяльність гімназії // Інформаційний збірник Міністерства освіти України. 1996. №1-2.
4. Інструкція про організацію та діяльність ліцею // Інформаційний збірник Міністерства освіти України. 1996. №1-2.
5. Концепція середньої загальноосвітньої школи України // Інформаційний збірник Міністерства освіти України. 1992. №4.
6. Лізинський В.М. Ідеї проєктів і практика керування школою. Харків: Ранок, 2007. 160 с.
7. Мармаза Інноваційні підходи до управління навчальним закладом. Харків: Видав.гр. «Основа», 2006. 176 с.
8. Островерхова Н.М., Даниленко Л.І. Ефективність управління ЗОШ: соціально-педагогічний аспект. К.: Школяр, 1995. 185 с.
9. Пікельна В.С., Удод О.А. Управління школою. Харків: Видав.гр. «Основа», 2004. 220 с.

10. Примірене положення про раду загальноосвітнього навчального закладу. *Інформаційний збірник Міністерства освіти України*. 2001. – №8.
11. Тягур Р.С. Управління в сфері фізичного виховання: словник базових термінів. Івано-Франківськ: Видавець Віктор Дяків, 2013. 148 с.
12. Сухомлинський В.О. Розмова з молодим директором школи. *Вибрані твори у 5-тих т.* Київ: Рад. Школа, 1978. Т. 4. С 391–626.
13. Шналіньський В.В., Помазан К.А. Психологія управління: Посібник для керівників навчальних закладів. Харків: Веста Видавництво «Ранок», 2002. 126 с.

Інформаційні ресурси

1. Школотзнавство URL: http://cab-bakhmat.ac-cent.com/images/posibnuku_baxmat/sholoznavstvo.pdf
2. Максим'юк. Педагогіка. URL: http://libfree.com/161115214_pedagogikaprintsipi_upravlinnya_osvitoyu_shkoloyu.html.

Викладач

кандидат педагогічних наук (доктор філософії),
доцент, завідувач кафедри педагогіки і психології

Поясик О.І.